

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**



ВИПУСК № 3 (44)

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 5 від 21 грудня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 3(44) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 162с.

ЗМІСТ

КАШОЇД АНАСТАСІЯ, Особливості застосування редакційних засад при висвітленні військових конфліктів	5
БУГА ОКСАНА, Як уберегтися від лабетів фабрик наукових публікацій.....	7

ЛАБОРАТОРІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА КРЕАТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ КОСТЯНТИН, МИСЛИЦЬКА НАТАЛІЯ, Використання можливостей сучасного освітнього інформаційного простору для підвищення мотивації до навчання фізики здобувачів освіти педагогічних коледжів	12
БУРАЧЕВСЬКА ЛЮБОВ, Креативність як основний компонент творчої особистості викладача мистецьких дисциплін	17
МЕЛЬНИК АЛІНА, Хорове мистецтво як ефективний засіб формування духовно-естетичної культури молоді.....	22
СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, Актуальні питання сучасної педагогічної освіти: професійна діяльність в інклюзивному середовищі закладів освіти (з досвіду роботи)	25
ФЕДЧИШИНА ТЕТЯНА, Траєкторія вдосконалення професійних компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти в умовах сьогодення.....	31

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ВОЛИНЕЦЬ ТЕТЯНА, Сучасні аспекти валеологічного виховання молоді.....	36
ЖУПАНОВА ОЛЕНА, МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, Використання автентичних відеоресурсів ted talks для удосконалення іншомовної комунікативної компетентності студентів-філологів.....	38
ІСКРА СВІТЛАНА, Організація дистанційного навчання на заняттях з постановки голосу: особливості, проблеми, шляхи вдосконалення.....	44
КАЗЬМИРИШЕНА-ФАЙДЕНКО ОЛЕСЯ, Тренінгові технології як умова формування комунікативних компетентностей майбутніх педагогів	49
МАШТАЛЯР ЙОСИП, Дистанційне навчання як один із засобів вокально-педагогічної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва.....	52
ХАРЖЕВСЬКА Т. М., Використання творчості Мирослава Скорика у національно-патріотичному вихованні школярів	57
НІКУЛІНА А. О., Web-технології як інструмент ефективного засобу навчання на уроках мистецтва в закладах загальної середньої освіти	60
ОБОДЯНСЬКА НІНА, Поєднання навчального та виховного компонентів на уроках англійської мови	64
ЛУЦИНКЕВИЧ ЛЮДМИЛА, Формування професійних компетентностей майбутніх вчителів початкової школи на засадах діяльнісного підходу	66
МАЙДАНЮК НАДІЯ, Національно-патріотичне виховання здобувачів середньої освіти як основа формування полікультурної компетентності	71
ДОВГАЛЮК СВІТЛАНА, Особливості формування національної ідентичності здобувачів освіти в умовах сьогодення	75
ЛЕЛЯК ЛЮДМИЛА, ТЕТЕРИН КОСТЯНТИН, Пріоритетні напрямки підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання.....	79

ДИСЕМІНАЦІЯ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

ГАВРИЛЮК ОКСАНА, ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, Хоровий спів як засіб музично-естетичного-виховання молоді: досвід художньо-творчої діяльності народної хорової капели «Mіx Voices»	83
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, Формування диригентської техніки студентів в процесі фахової підготовки.....	87
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, РУДА ТЕТЯНА, Майстерність укладання робочих зошитів з української мови та літератури (вивчення досвіду викладачів кафедри української філології КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» Лесі Ненчинської та Юлії Романухи).....	96
ТОКАР ЛЮБОВ, СОРОЧАН МАРИНА, Підготовка майбутніх вихователів до професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти.....	101
МАЗУРКЕВИЧ ВІРА, Якісна підготовка до НМТ/ЗНО – запорука успішного вступу до закладу вищої освіти (вивчення досвіду викладача суспільних дисциплін Стасенко Анни КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»).....	106

ВІДОМІ ІМЕНЯ

ВАЦАК КРИСТІНА, Образ видатного філософа й письменника Григорія Сковороди в українській прозі.....	108
КІСЕЛЬОВ ДМИТРО, Бернард Шоу: «Кандида» і «Пігмаліон». Проблематика і художній зміст.....	113
КОНІЧЕК ТЕТЯНА, НЕНЧИНСЬКА ЛЕСЯ, РОМАНУХА ЮЛІЯ, «Він був сином мужика – і став володарем у царстві духа»: до 210 річниці від дня народження Т. Г. Шевченка. Усний журнал на допомогу вчителю-словеснику.....	118
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, МАЙДАНЮК НАДІЯ, Співвідношення історичної та художньої правди в повісті Юрія Мушкетика «Семен Палій».....	123
ЧЕРЕВКО ВІКТОР, А.Ф.Завальнюк. Музей подільського Баха	128

ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПІА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ПЕДАГОГА

ТУРЛЮК СВІТЛАНА, РОМАНУХА ЮЛІЯ, Сценарій ВСЕУКРАЇНСЬКОГО УРОКУ 2023-2024 н. Р. #максимально_ коледж ний	130
МИХАЛЬОВА ЛАРИСА, До питання про підготовку до зовнішнього незалежного оцінювання з біології.....	135
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА, У світі джазу	136
РУБАН ВАЛЕРІЙ, Захисти себе сам!	142
КЛИМЕНКО ОЛЬГА, Організація проектної діяльності у закладі дошкільної освіти.....	149
ФЕДОРЕНКО ОЛЬГА, Методично-дидактичні принципи у викладанні німецької мови.....	152

ПРОБИ ПЕРЯ

ОБЕРТИНСЬКА ДАР'Я, Поезія.....	156
ХАБУДА КАРІНА, Марійкина весна	157
ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	162

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕДАКЦІЙНИХ ЗАСАД ПРИ ВИСВІТЛЕНІ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ

УДК 070:355.01(477-651.2:470-651.1)

КАШОЇД АНАСТАСІЯ

магістрантка факультету філології та журналістики

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Abstract. In the context of Russia's military aggression against Ukraine, the issue of objectivity in the media becomes crucial. Reporters are expected to adhere to journalistic standards to provide unbiased and accurate information about real events. This article examines how journalists at the PJSC "National Public Television and Radio Company of Ukraine" follow editorial principles during armed conflict. The aim of the research is to identify the editorial principles that guide journalists in wartime.

Постановка проблеми. В умовах військової агресії Росії проти України важливим є питання об'єктивності під час висвітлення реальних подій. Працівникам засобів масової інформації варто чітко дотримуватися стандартів журналістики. Такий підхід є ключовим для неупередженого роз'яснювання подій та інформації. Актуальність нашого дослідження полягає у виокремленні стандартів, які впливають на якість та спроможність матеріалів доносити реальний образ України, цивільного населення та подій в зонах активних бойових дій та прифронтових регіонах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роботу журналістів у кризових ситуаціях вивчали К. Толокольников [5], М. Семенченко, Є. Лукацький [2], Д. Мак, С. Еберляйн [1]. Їх наукові доробки містять матеріали щодо вивчення травматичного досвіду цивільних та військовослужбовців, які брали участь у бойових діях. Зокрема, досліджено роботу журналістів при висвітленні таких подій та інтерв'ювання жертв і потерпілих. В нашому дослідженні ми спробуємо проаналізувати практичну реалізацію редакційних стандартів під час висвітлення військових конфліктів працівниками ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України».

Мета дослідження: виокремити редакційні засади українського інформаційного мовлення, якими керуються працівники ЗМІ у зоні ведення бойових дій чи при висвітленні подій та фактів, пов'язаних із російсько-українською

війною на прикладі ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України».

Відповідно до зазначеної мети виконуються наступні завдання:

1. Визначити особливості роботи журналіста під час воєнного стану.
2. Навести приклади застосування редакційних засад при висвітленні збройного конфлікту.
3. Проаналізувати, як підготуватися до виконання редакційного завдання у регіонах з підвищеною небезпекою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Працівники ЗМІ відіграють важливу роль у формуванні громадської думки та наданні суспільної важливості інформації про безпекову ситуацію, наслідки обстрілів, стан на фронті тощо. Журналісти нерідко їздять на передову, щоб задокументувати та повідомити про реальні події. Це можуть бути репортажі з місця подій, інтерв'ю з солдатами, політиками та цивільними, щоб отримати краще розуміння ситуації. Репортери є носіями унікальної інформації, яку використовують ЗМІ, щоб донести громадськості факти про конфлікт та розкрити будь-які приховані або неповідомлені дані про війну.

Працюючи в зоні конфлікту, репортер/репортерка або знімальна група повинні особливо уважно ставитися до редакційних цінностей ЗМІ, до якого вони належать, насамперед – надійності та неупередженості. Розглянемо основні

редакційні засади працівників Суспільного при висвітленні військових конфліктів.

Особливості застосування стандарту оперативності подачі інформації [3, с. 42]. З точки зору стандарту оперативності, інформація має оприлюднюватися тоді, коли про неї стає відомо. Однак, коли у репортерів немає змоги вийти на зв'язок одразу, є припустимим розповісти про події минулих днів, але з уточненням часу або часового відрізка, у який ця подія сталася. Обов'язково при цьому зауважити, що подія сталася не нині, та посилатися на слова самих учасників події або очевидців.

Особливості застосування стандартів точності та достовірності подачі інформації [3, с. 42]. В умовах, коли самі події в зоні бойових дій є недоступними для журналістів новин, інформацію про події слід шукати в безпосередніх учасників чи очевидців. При цьому варто розширити кількість респондентів. Чим більше людей підтверджують певний факт, тим вищою є достовірність цього факту. Водночас не слід ігнорувати свідчення людей, які суперечать всім іншим свідченням. Варто подавати різні версії одного й того ж факту з посиланням на інформатора. Ще одним джерелом підтвердження чи спростування інформації можуть бути офіційні структури.

Інформація про загиблих, поранених, зниклих безвісти, заручників [3, с. 43]. Інформацію про загибель чи поранення, зникнення чи потрапляння в полон конкретних людей слід перевіряти із компетентних джерел. До таких належать учасники події, які були з цією людиною в момент події, бачили на власні очі. Також можна покладатися на урядові установи, які озвучують офіційну інформацію про таку подію. Варто враховувати, що озвучення ім'я та прізвища має відбуватися за умови достовірності інформації, або за умови, що озвучення цих даних не заподіє людині шкоди. Якщо така інформація була оприлюднена офіційно компетентними органами (РНБО, МВС, СБУ, Міноборони чи Кабміном тощо), у цьому випадку слід

покладатися на їх відповідальність і компетентність [3, с. 45].

Особливості застосування стандарту збалансованості подачі інформації та неупередженості [3, с. 45]. У матеріалах новин представникам чи ватажкам терористичної організації, сепаратистів чи окупантів, а також їхніх симпатиків **не може** надаватися слово для поширення та агітації їх ідей та суджень. Доцільність такого інтерв'ю визначає виключно керівництво редакції, яке керується українським законодавством, а також зважає мету: подібні інтерв'ю можуть мати суспільну вагу для озвучення фактичних позицій, підтвердження чи заперечення участі у військових злочинах або подробиць злочинів, інформації про загиблих або полонених тощо.

Особливості мови, термінологія при висвітленні сепаратизму, бойових дій, окупації та терористичних актів [3, с. 46]. Суспільне користується власною мовою, уникає жаргонізмів на кшталт: «зачистка», «страчувати» чи «військовий трибунал». Суспільне надає перевагу словам та виразам, які дають змогу залишатися об'єктивними і конкретно описують учасників подій, а не оцінюють їх: «нападник», «бойовик», «учасник збройного формування», «викрадач», «засуджений», «підозрюваний», «заручник» тощо.

Варто уникати надто емоційних слів, як-то: «різня», емоційних прикметників: «звірське», «жорстоке», «варварське», «брутальне», «мужня» тощо.

Для позначення військових вживають: «військові», «військовослужбовці», «бійці», «збройні сили» тощо. У новинах варто уникати емоційних термінів «визволителі», «герої», «наші», якщо це не цитата.

У висвітленні подій на сході України журналісти послуговуються українським та міжнародним правом, яким визнано факт російської агресії, тимчасової окупації Криму та окремих регіонів.

Для позначення тимчасово окупованих, непідконтрольних Україні територій та окупаційної влади вживають: «невизнані»,

«самоназвані»,
«самопроголошені», «так звані».

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проаналізовані стандарти - це лише частина редакційних засад, якими послуговуються працівники Суспільного при висвітленні бойових дій на території України. Під час такої роботи важливо тримати баланс між суспільно важливою інформацією, редакційною незалежністю ЗМІ та етичними засадами, ключовою з яких є «не нашкодь». Пам'ятати про ризики висвітлення тієї чи іншої

інформації та (за необхідності) отримати дозвіл на публікацію чи зйомку. Важливо: робота у зонах бойових дій ведеться спеціально підготовленими репортерами та знімальними групами.

Подальші дослідження та аналіз прикладів втілення журналістських стандартів у роботі українських ЗМІ при висвітленні збройних конфліктів дають змогу побудувати загальну специфіку роботи воєнного кореспондента, та допомагають висвітлити реальну картину російсько-української війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Джоанна Мак, Сьюзан Еберляйн. Журналістика і травма. Табу подолане? URL: <https://ua.ejo-online.eu/3413/etyka-ta-yakist/3413>
2. Інтерв'ювання жертв та потерпілих. Rory Peck Trust URL: <https://rorypecktrust.org/freel.../ukr-interviewing-victims/>
3. Редакційні засади інформаційного мовлення ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України». URL: https://corp.suspilne.media/media/documents/protokoli-pravlinnya/redaktsiini_zasady_informatsiinoho_movlennia_PAT_%C2%ABNSTU%C2%BB.pdf
4. Семенченко М. Психологія інтерв'ю: як розмовляти з людьми, що пережили травму [с.89-95] // Як викладати журналістику конфлікту. Посібник для викладачів факультетів журналістики/Заг. ред. Дуцик Д.Р. К.: ГО «Український інститут медіа та комунікацій», 2019 URL: <https://www.slideshare.net/.../conflict-journalism-a4l-small>
5. Толокольнікова К. Журналіст і травма: як діяти. Поради виконавчого директора Дартівського центру журналістики і травми Брюса Шапіро URL: <https://ms.detector.media/.../2014-12-10-zhurnalists-i.../>

Стаття надійшла до редакції
19 жовтня 2023

ЯК УБЕРЕГТИСЯ ВІД ЛАБЕТІВ ФАБРИК НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

УДК 001.891-027.45

БУГА ОКСАНА

кандидат педагогічних наук, викладач
факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The article discusses the problems of the publishing business and open access to research results, how to find a real factory of scientific publications.

Key words: factories of scientific publications, scientific research, identifier ORCID, scientometric indicators.

Постановка проблеми. Зростання кількості наукових досліджень, а відповідно, й фінансових ресурсів, що виділяються на їх проведення, перетворило наукове видавництво на неймовірно вигідний бізнес із мільярдними прибутками. Лівова частка цих прибутків